

KURJER LITEWSKI

w Wilnie we Wtorek dnia 7 Października v. s. 1819 roku.

Obserwacje meteorologi- czne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	wys. Ther. Rean.	Wiatry.	Odmia. w powie.
	dnia 6 godz. 3 z polu.	27 cal. 11 6, lin.	+ 6 5 stopn.	Poludn.	Pochmurne
	- 6 godz. 9 wiecz.	27 - 11, 0, -	+ - -	Zachodni	Pochmurne
	- 7 godz. 6 rana	27 - 10, 7,	+ 6 5 -	Poludn. Wscho.	Mgła

FRANCYA.

(z gaz. berl.) Paryż, dnia 25 września. Urodzenie Xęniczki Artois Mademoiselle, córki Xiężny Berry, zwiastowane było miastu 12 wystrzałami z dział.

Xiężna Bou bon założyła w swoim hotelu in-tytut dla cherych, pod napisem: „Szpital Enghten.”

Gazeta Quotidienne rozgłosiła, że Pan De Cazes będzie prosił o uwolnienie od służby, poczem się papiery podniosły.

Królowa hiszpańska przybyła dnia 19 do Montpellier — Oczekiwana była na dzień 21 w Tuluzie, a na 23 w Auch. — Królowa mówi po francuzku, po włosku, i po hiszpańsku.

Wybor Xiędza Gregoire na deputowanego, poruszył mocno gazety nasze, które, każda we właściwym sobie duchu, z żywością o rzeczy tey piszą. Wydawca gazety Independent, nazywa go godnym szacunku prałatem; — gazeta Constitutionel, godną podporą konstytucyi; — gazeta Renommée, szlachetną nadzieją sprawy liberalistów; — Minerwa, stałym obrońcą praw narodu; — Conservateur, zapalczywym demagogiem; — Diapescu blanc, (biała chorągiew), zniechędzianym królobójcą; — gazeta Quotidienne, krwawym obłudnikiem; — Gazette de France, przytacza przeciw niemu z dawniejszego Monitora niezaprzeczone fakta, a gazety ministeryalne całkiem o nim nie wspominają. Umiarkowani zaś są tego zdania, że lepiej byłoby osoby tey nie wybierać. Może też być, że Gregoire, jako najstarszy wiekiem deputowany, zostanie tymczasowym prezydentem izby, a tém samém przy otwarciu nowego posiedzenia może na niego wypaść kolej, mieć wstępna mowę do Króla. Cozkolwiek bądź, najlepiej byłoby, gdyby się Gregoire sam usunął. Nie można mu wprawdzie zaprzeczyć dobrych przymiotów, jednakże miał i on głosić za śmiercią Ludwika XVI (*).

Zawiązało się towarzystwo uczone wyznania ewangelickiego, które, na zasadzie zaręczo-

(*) Nie głosił on za śmiercią Ludwika XVI, albowiem wysłany był naówczas za sprawami stanu; nie przesłód, też zdania swego, tak jak 14 innych, którzy dla podobnychże spraw nie byli także obecni. Ale oświadczył się on ustnie i na piśmie, względem potrzeby zamienienia Francyi na rzeczpospolitą, i zniesienia godności królewskiej.

ney kartą konstytucyjną wolności dla wszystkich wyznań religijnych, wydawać będzie roczniki protestanckie.

NIEMCY

(z gaz. berl.) Frankfort, dnia 28 września. Na dzień 18 października zapowiedziany jest wielki kongres niemieckich ministrów, który się w Wiedniu zgromadzi dla dalszego ułożenia spraw niemieckich, i na który pierwszego i drugiego rzędu członkowie związku niemieckiego, pełnomocników swoich wysłać mają. — Posiedzenia seymu związkowego odroczone zostały do końca bieżącego roku.

Na odbytym dnia 15 t. m. powszechnym zgromadzeniu towarzystwa handlowego przyjęło niektóre wniesienia względem celu i zgromadzeń tego związku. Pan Schnell przeczytał także adres do zgromadzenia związkowego, który przyjęto. Następnie uchwalono nagrodę za najlepszą odpowiedź na następujące pytania: „Jakie prawne rozrządzenia uczynione zostały w różnych krajach europejskich, dla przyniesienia uszczerbku przemysłowi niemieckiemu? — i jakimby sposobem wysokie rządy niemieckie mogły najskuteczniej zaradzić tym szkodliwym skutkom.” Postanowiono także, ażeby i w Lipsku utworzyć podobnyż związek kupiecki.

Od brzegow Menu, dnia 28 września. Wielu żydów frankfortskich udało się z prośbą do Xięcia Elektora Hessen-Kasselskiego, ażeby im pozwolił osiąść w Hanau; ale wskazane im zostało nowe miasto Bockenheim.

Do Manheimu przybyli dwaj imo edwacyjni komisarze PP. Könnertitz i Emminghaus, z Weymaru. Z nimi przybył także student Asmis z Mecklenburga i doktor Follenius, który przybył na skutek danego przez się słowa. Między studentem Asmis, doktorem Folleniusem i Sandem ma się odbyć naczna indagacya, poczem los Sanda rozstrzygniony zostanie. Sand, chociaż nie powrócił do zupełnego zdrowia, jest jednak wolny od blizkiego niebezpieczeństwa, i jak twierdzą, będzie z Manheimu wywieziony.

Dzień 18 października nie będzie w roku tym obchodzony z taką okazałością, jak dotąd, przez wystąpienie wojska i milicyi, zgromadzenie się młodzi szlachty i t. d., ale przez odprawienie nabożeństwa.

Frankfort nad Menem 28 września. Na sessyi seymu związku niemieckiego dnia 20 b. m. poseł austryacki, podał nader ważny wa-

żay wnioszek radząc wziąć na uwagę: 1) nie pewność względem 15go artykułu aktu związku i mylnie jego tłumaczenie; 2) potrzebę zapewnienia skutku postanowieniom seymowym; 3) wady publicznych nauk w szkołach i uniwersytetach; 4) nadużycia wolności druku, a mianowicie nieprzyzwoitość artykułów umieszczanych w gazetach i pismach periodycznych. Postanowił w tey mierze seym: 1) aby na przyszłej sessyi oświadczyli posłowie: jak się ma rozumieć 15sty artykuł aktu związkowego, zapewniając utrzymanie rządów monarchicznych i obowiązek należenia do związku niemieckiego; 2) aby tymczasowie wydano urządzenie, względem przywiedzenia do skutku postanowień seymowych; 3) aby dla poprawy szkół publicznych i uniwersytetów, zapobieżono nadużyciom, które się do nich wkradły; 4) aby podobnież dla potrzebnego dozoru nad drukami, a zwłaszcza dla powściągnięcia nadużycia gazet, oraz pism periodycznych i innych polotnych, wydano tymczasowie powszechne prawidła; 5) aby ustanowiono kommissyą centralną dla dalszego śledzenia rewolucyjnych intryg w kuku krajach związku niemieckiego. Posłowie, którzy byli na naradach w *Karlsbadzie*, stosownie do odebranych przepisów, przyjęli po większej części wspomniane wnioski; posłowie zaś mniejszych krajow i wolnych miast, zastrzegli sobie na późniejszy czas oświadczyć zdanie swoje w tey mierze.

Stosownie do wyżej wspomnianego postanowienia seymu, gazety we wszystkich krajach związku niemieckiego zostawać będą przez lat 5 pod cenzurą; gdyby zaś mimo tego zachodziła skarga na jaki artykuł umieszczony w gazecie, w takim razie seym wyznaczy kommissyą do rozpoznania skargi i wykraczającego ukarać każe. Mianowani będą kuratorowie we wszystkich uniwersytetach dla dawania bacności, aby profesorowie zgubnych nauk nie ogłaszali, i zajmowali się jedynie właściwemi sobie czynnościami. Profesorowie, oddaleni w jakim kraju związkowym za polityczne błędne nauki, nie mogą być w żadnym innym takimże kraju umieszczeni. Uczniowie wygnani z jednego uniwersytetu, nie mogą być przyjęci do drugiego. Ziomkostwa, uczniostwa, i tym podobne stowarzyszenie uczniów, są narazemże zniesione. A że duch konstytucyi krajow związkowych jest monarchiczny, zbierze się więc w *Moguncyi* tymczasowa kommissya, złożona z 7 członków wybranych od rządów: austriackiego, pruskiego, bawarskiego, i innych dla rozpoznania wszystkich badań o rewolucyjne intryki. Wspomniona Kommissya uznawszy jaką osobę oskarżoną lub podeyrzaną za winną, odeśle ją do sądów właściwych po ukaranie.

Mówią tu wiele o nadaniu powszechney wolności handlu w krajach niemieckich.

Kosztowne roboty około oszańcowania *Koblentz* idą z wielkim pośpiechem. Warownie na górze zwanej *Petersberg*, w *Pfaffendorf* i *Ehrenbreitstein*, mogące pomieścić 40,000 wojska, zasłaniać będą kraje niemieckie. Dziś osada w nich wynosi tylko 8000 ludzi.

Była królowa szwedzka, małżonka *Gustawa Adolfa*, ma osieść w *Würzburgu*, gdzie wkrótce jest spodziewana.

Zaszły niedawno rozruchy w *Heiderheim*, w kraju *Badeńskim*; napastowano żydow z po-

wodu, iż na tegoroczném ciągnięciu losów do służby wojskowej, żaden z młodych żydów nie pokazał się. Rozgniewane popólstwo potłukło im ognia, i dopiero za przybyciem oddziału dragonii z *Brubhsal* przywrócono spokójność.

Wyrachowano, iż we wszystkich bibliotekach niemieckich jest przeszło 4 miliony książek, nie licząc pisemek małych, rękopismów i t. d.

Wiadomo, iż Stany W. Xięztwa Heskodarmstadzkiego mają być zwolane w maju roku 1820. Wielu osobom zdawało się, iż ten czas jest zbyt dalekim, i dla tego W. Xiążę odebrał niemało próśb o jego skrócenie. Wyszło więc pod d. 17 b. m. obwieszczenie, iż przysposobienie tego, co potrzeba, wyciąga takiego przeciągu czasu, aby ztąd korzystne dla W. Xięcia i narodu wypadki wypłynęły. Sądzi W. Xiążę, iż takowe próśby, niemogące przynajmniej usyć wyrzutu o brak skromności, nie otrzymałyby pochwały od tych, którzy je podpisali, gdyby o prawdziwym stanie rzeczy byli uwiadomieni. W. Xiążę, lubo nie przedzy jak w oznaczonym czasie, lecz bez zawodu przyrzeczenie swoje ziszczyć potrafi. Odtąd zaś ci wszyscy, którzyby poddanych jego do nieprzyzwoitych podobnych próśb namawiali, lub takowe próśby pisali, będą uważani za burzycielów spokojności i publiczney i surową karę na siebie ściagną.

W prowincyi darmstadzkiej *Saugenburg*, uwięziono 30ch adwokatów, schwytyanych na uczynku, gdy podburzali lud w *Odenwalde*. Należeli do tajnych związków demagogicznych.

HISZPANJA.

(z gaz. berl.) Król hiszpański wyjechał dnia 9 września z *Madrytu* do *Alicante*, dla przyjęcia przywiezionych do miejsca tego zwłok rodziców swoich, które do *Escorial* mają być przewiezione.

Pan *Lozano de Torres*, minister sprawiedliwości, usiłował oddawna już dostąpić urzędu pierwszego ministra; urząd ten dostał się teraz trzydziestoletniemu Xięciu *San Fernando*, którego on wybrał był i przedstawił na posła do *Washingtonu*. Z okoliczności tey wnoszą, że *Lozano* ściagnął na siebie niełaszkę.

Na wyspie *Leon* grassuje coraz bardziej gorączka. Od 1 do 20 sierpnia umarło 105 ludzi; 392 wyzdrowiało, a 723 nanowo zachorowało.—Od 20 do 31 umarło 345, wyzdrowiało 663, a nanowo zachorowało 1313. Miasto *Kadyx* wolne było dotąd od tak okropney klęski, i uskuteczniiono tam subskrybcyą dla nieszczęśliwych pomienioney wyspy, albowiem pewną jest, że tam nędza i niedostatek zabija więcej ludzi, niż zaraza.

Wyprawa kadyxska ma już wyjść niezawodnie w krótkim czasie. Dowodzący generał *Callega* znajduje się już na okręcie admirałskim. Wyprawa ta, według powszechnego twierdzenia, przeznaczona jest do *Buenos-Ayres*. Przygotowali się tam na jey przyjęcie. Spodziewają się w *Madrycie*, że Portugalia otworzy dla floty tey port *Montevideo* Ztamtąd zaś uda się przez rzekę *Plata* i pustynie aż pod miasto *Buenos-Ayres*, które ma opasać i zdobyć.

O g ł o s z e n i a.

1 Kopia ogłoszenia ułożonego w Ministerjum Finansow, dla rozpublikowania do Wileńskiego Gubernińskiego Rządu nadesłanego.

Z powodu czyniącey się w tym czasie w gubernialnych i powiatowych miastach przemiany dawniejszych bankowych assygnacyi sto, pięćdziesiąt, i dwadzieścianę rublowych, podaje się do powszechney i każdego wiadomości to ostrzeżenie, iż wymiana takowa po ogłoszeniu Naywyższego JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ukazu dnia 1 maja terażniejszego roku nastalego, kontynuować się będzie tylko do 1 dnia następującego 1820 roku, a zatem skończy się 31 decembra roku bieżącego, o drugiej godzinie po południu, i potem już ni od kogo dawniejsze assygnacye do wymiany przyymować się nie będą; i dla tego każdy mający dawniejsze assygnacye sto, pięćdziesiąt, i dwadzieścianę rublowe, zechce one przedstawić w wymiany na nowe, bez wszelkiej zwłoki, nie czekając terminu ostatniego miesiąca decembra; a żeby przez to uniknąć zatrudnienia mogącego nastąpić od jednoczasowego steku wielu ludzi do tej wymiany, i uprzędzić samą stratę, w zdarzeniu, jeżeliby kto do zakrycia tej wymiany nie pośpieszył odebrać satysfakcyi — O zgodności z autentykem poświadczył Sekretarz JW. Cywilnego Gubernatora, A. Łazarowicz — Zgodno z kopia, Sekretarz Guberskiego Rządu. Nowicki.

1. Ponieważ zadzierżawienie młynu po królewskiego zawieszono zostało, do zrobienia potrzebney w nim reparacyi, teżaz gdy we wszystkich częściach należycie jest zreparowany i opatrzoney, przeto Rząd IMPERATORSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego postanowił wypuścić rzeczony młyn przez publiczną licytacyą w trzyletnią arendowną possessyą. Jakowa licytacya odbywać się będzie na sesyach tegoż Rządu o godzinie 4tej po południu we trzech terminach, to jest w pierwszym dnia 10 drugim dnia 20 w trzecim i ostatnim dnia 30 października terażniejszego miesiąca. Życzący licytować pomieniony młyn mają się stawić z ewikcyami, podług prawa przepisane mi, do Kancellaryi Uniwersyteckiey, gdzie się znajdują do przeyrzenia warunki kontraktowe i prawda do licytcy.

Sekretarz Felix Mierzejewski.

Ogłasza się po raz drugi i trzeci.

2 Od Litewsko Wileń. Gubernińskiego Rządu, gdy wedle uprzedney awizacyi dla nabycia skarbowych tamozennych domow w pcie Rosieñ. w dziesięciu wiorstach od Jurborka przy wsi Poświęciach, położonych, w naznaczonych terminach nikt się niejawił, przeto do takowey przedąży na znaczącą się powtórnie termina 18, 19 i 20 Sbra terażniejszego roku, i otem przez niniejszą awizacyą podaje się do powszechney wiadomości tym końcem, aby życzący te domy nabydź raczyli w pomienionych terminach przybydź do Poświęcia zgotowemi na kupno pieniędzmi. Dat w Wilnie 1819 roku 8bra 1 dnia.

Jan Iskrzycki Assesor Rządu guber.
Sekretarz Kazimierz Nowicki.

2 Wedle ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnającego cała Rossyą etc. etc. etc.

U Urr. Salomei z Dembińskich matce, Janowi Nepomucenowi Synowi, Maryannie corce Hrabim Wielhorskim z dokładem ich opieki, sukcesorom Józefa Hrabim Wielhorskiego Jenerala woysk pol. pozw przed Sąd Ziem. Ptu Brast. na kadencyą idącą 8brową lub po niej następną z powodztwa Ur. Józefa Wawrzeckiego Jenerala woysk pol. i kawalera w referencyi do oświadczenia wynoszący się oto: zeszyły Józef Wielhorski Jenerał pożyczyl gotowey rękodaney summy rubli sr. 3000 u zeszyłego ś. p. Tomasza Wawrzeckiego Chor. Lit. a później Senatora Wojewody, i takową summę przez oblig w roku 1809 dnia 22 maja wydany, do zapłacenie z procentem siódmym w roku 1810 apr. 23 zapewnił, i bezpieczeństwa oney na części swey spadku po Hetmanie Ogińskim opisał, wszakże ani w terminie, ani później tey summy, ani bratu żal. Tomaszowi Wawrzeckiemu ni żal. delat. niewypłaciwszy, ani w procencie ani w kapitale, żyć przestał i sukcesorowie zajmwszy po nim wszelki majątek równie opłaty nieuskutecznili, przeto żal. jako sukcesor po swym rodzonym bracie, przyymuszonym będąc czynić o to prawem, pozywa obżal. i żąda przysądzenia sumy 3000 ru. sr. z procentem i expensem prawnym, nietylko na schedzie po Hetmanie Ogińskim, ale i na całym po Józefie Wielhorskim majątku w naybliższym terminie a w przypadku nieopłaty, wolnego zajęcia wszelkich dóbr do wytrzymania summy, wskazać się mającey, i tego wszystkiego sądzienia, co w sprawie dowiedzionym będzie. r. 1819 moa 8bra 3 d.

Roku 1819 8bra 3 dnia, Woźny niżej podpisany świadczę, iż tę kopia pozwu z autentykem zgodną z powodztwa JW. Józefa Wawrzeckiego Jenerala woysk. pol. i kawalera po JWW. Salomeę z Dembińskich matkę, Jana Nepomucena syna, Maryannę corkę Hr. Wielhorskich sukcesorow Józefa Wielhorskiego Jenerala woysk pol. z dokładem opieki przed Sąd Ziem. Ptu Brast. na kadencyą terażniejszą 8brową lub po niej idącą wyniesionego do drzwi Sądowych Ziem. Wileń. przybiłem: i o nastąpić mającey rozprawie opowiedziałem. Dat ut supra. Bonawentura Bańcewicz Woźny Ptu Wileń.

Ze takowy pozw może być umieszczonym do druku poświadczam Prezydent Ziem Wileński Urban Jazdowski

2. Excerpt oświadczenia z Protokółu potoczneho Grodzkiego Ptu Wileń., w dacie niżej wyrażoney zapisanego et corundem pod pieczęcią urzędową Grodzką Ptu Wileń. jest wydany. Roku 1819 miesiąca septembra 30 dnia Przed Aktami Grodzkiemi Ptu Wileń. stanąwszy obecnie Adwokat subseliów Wileń. WJP. Stanisław Sidorowicz oświadczenie poniższe wpisać do protokółu podał w wyrazach następnych pisane: Oświadczenie imieniem JW. Karola Hrabim Przędzieckiego Półkownika woysk Polskich orderow kawalera zanosz się w rzeczy następney: w roku 1817 Hrabia Przędziecki zawarł kontrakt na dostawienie z dóbr swoich zboża żyta beczek 150 z żydami Wölfem i Mowszem Habinowiczami mieszkańcami Wileńskiemu, za jakowym kontraktem w terminie opisanym zboże dostawione i wzajemne z obu stron warunki uzupełnione zniszczyły Eżystencyą umowy kontraktowey, lecz kontrakt oryginalny pozostał w ręku pomienio-

ných Żydów, od których officyalista po dostawieniu zboża odebrać kontraktu lub uczynić należy nadpis na nim zapominał. Dopiero zaś dowiaduje się Graf Przezdziecki, że Żydzi w gorze wyrażeni zatrzymawszy u siebie kontrakt dawno skuteczniony, prezentują po różnych miejscach zapowiadając, iż jakby mają jeszcze należne soz skutków tej umowy zboże, a co większa, jak wieś dochodzi, kontrakt tenże przedstawić jakoby mieli do Komisji prowiantskiej w Szklowie, do dochodzenia dawno odebranego żyta, z tego więc powodu o zatrzymanie kontraktu JW. Graf Przezdziecki nieraz wymienionych Żydów manifestuje, i że za kontraktem takowym zboże w zupełności dostawione oświadczając, ażeby któkolewiek przez układy z temi Żydami nieponosił szkody przez awizacyą publicznie w gazecie Kur. Lit. obwieścić postanowił. U tego oświadczenia podpis w protokole taki, Stanisław Sidorowicz Adwokat subseł. Wileńsk.

Zgodno Józef Bohusz G. P. W. R.

Roku 1819 mca 8bra 2 dnia takowe oświadczenie Redakcyja Wileńska może umieścić do gazety Kur. Lit. Michał Sawicki Prezydent Grodz. Ptu Wileńskiego.

3 Roku 1819 mca septembra 12 dnia. Przed sądem magistratu miasta Nowych Trok stawając obecnie Star. Marek Szpakowski oświadczenie w treści poniżej wyrażoney do wpisania w protokół sądowy prosił, którego Sąd przyjąwszy rozkazał do protokółu zapisać w następných wyrazach: oświadczenie imieniem Star. Marka Szpakowskiego i Abrahama Kobieckiego obywateli miasta Trok w imieniu własnym i dalszych kompanistów odkupu Trunkowego miasta Trok przeciwko Kijowskiemu kupcowi Piotrowi Buszewowi czyniące się w rzeczy następney, iż gdy pomieniony kupiec Buszew z licytacyi odkupu trunku w mieście Trokach za rezolucyą senacką będąc właścicielem wszedł w umowę z niżej podpisanemi i kompaniá, o przelew kontraktu na pomieniony odkup w roku 1818 decembra 30 dnia, w punktach takowej umowy wyrażając: iż na rachunek teyże umowy zostały wydane dwa obligi, jeden z terminem opłaty w roku 1819 decembra 30 na imie pomienionego Buszewa na rubli assygnacyynnych tysiąc i drugi na imie kolleskiego Assesora Lutowinowa z terminem wypłaty w roku 1821 januaryi 1 dnia podobnie na tysiąc rubli assygn; przyjął ten warunek, że jeśli by wyższa Zwierzchność takową opłatę za trunki do Skarbu należną cofnęła lub przeistoczyła, w takowym razie, że my niżej podpisani z całą kompaniá za wyrażonemi obligami opłacać summy nie będziemy w obowiązku, a gdy w roku terażn. za rezolucyą Zwierzchności Rządowej zesłana kommissya na wyśledzenie odległości dwówiorstowej dystancyi na około miasta Trok mimo uprzedni registr Departamentem Senackim utwierdzony jakim wszystkie miejsca w dystancyą dwówiorstową były zajete. Rzeczona kommissya trzy karczmy, jako to: Bobrowkę i Sybirkę szlachcica Wasilewskiego ze wsią Bobrowką; nie miałey karczmę nazwaną Wygoda Prezydenta Odyńca uznana bydź niepodpadającą odległości dwówiorstowej, a przez to ponieważ w przychodzie odkupu znaczny ubytek nastąpił a tym samym podług umowy z kupcem Buszewem niżej podpisani i cała kompanija do opłaty summy za wyrażonemi obligami nie są obowiązani, przeto niżeli ta kwestya

porządkiem przyzwoitym zostanie rozwiązana ażeby nikt wspomnionych obligow nienabywał w tym zapisując oświadczenie one do gazet krajowych niżej podpisani podać przedsięwiorą Utego oświadczenia podpisy następne M. Szpakowski, Abraham Kobiecki. Jakowe oświadczenie z protokółu sądowego magistratu Trockiego pod pieczęcią urzędową tegoż magistratu jest wydane.

Zgodno z protokółem Sądowym świadczą Konstanty Masłowski Pisarz M. Troc.

Takowe oświadczenie być może do ewizacyi gazety Kur. Lit. przyjęte świadczą Juchnielowicz Hadny.

3. Od Rządu gubernialnego Litewsko Wileńskiego ogłasza się: iż w powiecie Szawelskim miasteczku Starych Zchor, mieszczańca Żyda Wulfa Surynama, drewniany dom na podmurowaniu z osobnym do niego należącym magazynem, znajdujący się, na zaspokojenie przysądzonych na tymże Surymanie, przez Magistrat miasta Rygi, za odkrycie kontrabandnych towarow, pennych 19,022 rubli 99 kop., i za papier 25 rubli assygnacyami i miedzią naznaczony z publicznego targu na przedzi, a zatém życzący nabydź takowy dom, zechcą przybydź do tego gubernialnego Rządu na terminy: dnia 1, 9 i 11 następującego miesiąca decembra. Septembra 18 dnia 1819 roku. Sowiełnik Wincenty Lawrynowicz. Sekretarz Kazimierz Nowicki.

3 Wyszło dziełko z druku dla Jeometrów praktycznych przez nauczyciela praktyczney Jeometrii, i rysunków topograficznych w Liceum Wołyńskiem Kolleskiego Assesora Jędrzeja Szemegę napisane, w którym autor podaje dokładny, łatwy, i prędki sposób mierzenia gruntów, nieużywając kosztownych narzędzi jeometrycznych, obrachowania planów ekonomicznych, rysowania, kopijowania zmniejszać nia kart jeograficznych, planow ekonomicznych i sytuacyynnych, z opisaniem użycia wszelkich rzeczy do rysowania służących. Dołączone są także do pomienionych gatunków, i rysunkowe wzory. Cena jednego exemplarza z trzema sztychowanemi tablicami po pół rubla. Życzący to dziełko nabydź raczą się udać do kancelaryi Liceum Wołyńskiego, lub też do szkół gimnazyalaych albo powiatowych, które dotąd takowe dziełko wypisywały, jakimi są: Gymnazyum Białostockie, Grodzieńskie, Zabalskie, Witebskie, tudzież szkoła powiatowa Kicydańska, i szkoły powiatowe po Gubernii, Wołyńskiej Kijowskiej i Podolskiej.

3 Odkrycie wolnego Portu w Odessie, podało mnie powód założyć kantor kommissow dla wszystkich obiektow w tuteyszym mieyscu znajdujących się. — Ktoby życzył niec cokolwiek z takowego kantoru, niech się adressuje do W. L. Dunkel Welling, w domu JW. Jenerata Savoini w Odessie z zapewnieniem, że jak nayprędzey i punktualnie otrzyma wszystkie żądane kommissy w najlepszym gatunku podług preis-couranta za opłatę dwoch procentow. Listy mogą być pisane w rossyjskim, polskim, niemieckim i francuzkim języku. L. Dunkel Welling.

O g ł o s z e n i a.

1 Od Rządu gubernialnego Wileńskiego ogłasza się: iż z powodu odkrytego wakansu na karnaczeja, w powiatowym Brasł. karnaczeystwie, które jeszcze przez nikogo niejest zajęte, i nikt ze szlachty i urzędników Brasł. Ptu na odezwę J.W. Powiatowego Marszałka, nieokazał chęci do zajęcia jego; pomieniony gubernialny Rząd na jednomyślne zgodzenie się członków izby skarbowey Wileń., i stosownie do rezolucyi swejey dnia 4. terażn. mca oktobra, nastaley, ninieyszem ogłasza: iż jeśli by kto ze szlachty lub urzędników życzył weyść do tego obowiązku, tedy złożywszy świadectwo o swojej konducie i kaucyą dla bezpieczeństwa skarbu, zechce zgłosić się do Izby Skarbowey Wileńskiej, dla odebrania przeznaczenia. Dnia 6 oktobra 1819 roku.

Assesor Iskrycki

Sekretarz Kazimierz Nowicki.

W domu W. Palczewskiego, za ostrą bramą, znajduje się do zbycia za pomierną cenę, nowy pantation ze czterma odmianami.

Ogłasza się po raz drugi i trzeci.

2 Kopia ogłoszenia ułożonego w Ministerystwie Finansow, dla rozpublikowania do Wileńskiego Gubernialnego Rządu nadestanego.

Z powodu czyniącey się w tym czasie w gubernialnych i powiatowych miastach przemiany dawniejszych bankowych assygnacyi sto, piędziesiąt, i dwadzieściami rublowych, podaje się do powszechney i każdego wiadomości to ostrzeżenie, iż wymiana takowa po ogłoszeniu Najwyższego JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ukazu dnia 1 maja terażnieyszego roku nastaley, kontynuować się będzie tylko do 1 dnia następującego 1820 roku, a zatem skończy się 31 decembra roku bieżącego, o drugiey godzinie po południu, i potém już ni od kogo dawniejsze assygnacye do wymiany przyjmować się nie będą; i dla tego każdy mający dawniejsze assygnacye sto, piędziesiąt, i dwadzieściami rublowe, zechce one przedstawić do wymiany na nowe, bez wszelkiej zwłoki, nie czekając terminu ostatniego miesiąca decembra; a żeby przez to uniknąć zatrudnienia mogącego nastąpić od jednoczasowego steku wielu ludzi do tej wymiany, i uprzędzić samą stratę, w zdarzeniu, jeżeli by kto do zakrycia tej wymiany nie pośpiał odebrać satysfakcyi — O zgodności z autentykiem poświadczył Sekretarz J.W. Cywilnego Gubernatora, A. Łazarowicz — Zgodno z kopią, Sekretarz Gubernialnego Rządu. Nowicki.

2. Ponieważ zadzierżawienie młynu po królewskiego zawieszono zostało, do zrobienia potrzebney w nim reparacyi, teżaz gdy we wszystkich częściach należycie jest zreparowany i opatrzony, przeto Rząd IMPERATORSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego postanowił wypuścić rzeczony młyn przez publiczną licytacją w trzyletnią arendowną possessyą. Jakowa licytacya odbywać się będzie na sesyach tegoż Rządu o godzinie 4tey po południu we trzech terminach, to jest w pierwszym

dnia 10 drugim dnia 20 w trzecim i ostatnim dnia 30 października terażnieyszego miesiąca. Zyczący licytować pomieniony młyn mają się stawić z ewikcyami, podług prawa przepisane mi, do Kancellaryi Uniwersyteckiey, gdzie się znajdują do przejrzenia warunki kontraktowe i prawidła do licycyi.

Sekretarz Felix Mierzejewski.

N O W E D Z I E Ł A

W redakcyi gazety Kur. Lit. i we wszystkich zagarniach znajdują się następujące nowe dzieła:

- Rzecz o wprowadzeniu i wielorakiém użyciu kartofli kop. 10
 - O robieniu papieru ze słomy, siana, osu, drzewa, kory drzewney i paździoru linaiego lub konopnego kop. 7½
 - Konstytucye Królestwa Polskiego, po polsku i po francuzku kop. 20
 - Urządzenia chłopow estońskich krótko zebraane. k. 30
 - Kawaler Maltański, przez Miss Annę Marię Porter. k. 25
 - Początki Geometryi analyticzney zastosowane do linii krzywych i powierzchni drugiego porządku, przez J. B. Biot. Z piątego wydania na język polski przełożone przez Antoniego Wyrwicza. r. 2
 - Niektóre uwagi nad konstrukcyą języka niemieckiego. k. 7½
 - Listy o Włoszech napisane po francuzku w 1785 roku, przez prezydenta parlamentu w Bordeaux, Pana Dupaty, na polski język przełożone. Części 3 kop. 80
 - Bayki Ignacego Krasiskiego kop. 15
 - Zasady Agronomii czyli nauki o gruntach. przez Michała Oczapowskiego rub. 1
 - Zasady Chemii rolniczey, przez Michała Oczapowskiego kop. 50
 - O potrzebie i pożytku czytania pisma ś. kop. 50
 - Dziennik Wileński na rok 1818:
 - Całe dzieło z 12stu numerow złożone, oprawne w papier, we dwóch tomach, na papierze ordynaryynym rub. 3 kop. 30
 - rossyyskim rub. 3 kop. 60
 - Numera pojedyncze, za każdy, na papierze ordynaryynym kop. 30
 - rossyyskim kop. 35
 - Geschichte des Ursprungs und Fortgangs der deutschen Literatur bis auf die neuesten Zeiten u. s. w. von Benjamin Friderich Haustein rub. 1
 - Gnomonika rysunkowa, czyli sposób prosty i łatwy rysowania kompasow na różnych płaszczyznach, bez żadnego rachunku, używając tylko cérkla przez Wincentego Karzewskiego kop. 50
 - O karmieniu pszczół i o środkach ratowania słabych kop. 10
 - Wiadomości Brukowe oprawne:
 - z roku 1817 rub. 2
 - 1818 rub. 2
- Też sme książki znajdują się w Sklepie Domu Dobroczyńności.

3. Wedle ukazu Jego Imperatorskiej Mości Samowładnego całą Rosyją etc. etc. etc.

U Urr. Salomei z Dembińskich matce, Janowi Nepomucenowi Synowi, Maryannie córce Hrabim Wielhorskim z dokładem ich opieki, sukcesorom Józefa Hrabim Wielhorskiego Jenerala woysk pol. pozw przed Sąd Ziem. Ptu Braśl. na kadencyą idącą Sbrową lub po niej następną z powodztwa Ur. Józefa Wawrzeckiego Jenerala woysk pol. i kawalera w referencyi do oświadczenia wynoszący się oto: zeszy Józef Wielhorski Jenerał pożyczyl gotowej rekodaney summy rubli sr. 3000 u zesztęgo s. p. Tomasza Wawrzeckiego Chor. Lit. a później Senatora Wojewody, i takową summę przez oblig w roku 1809 dnia 23 maja wydany, do zapłaceniu z procentem siódmym w roku 1810 apr. 23 zapewnił, i bezpieczeństwo oney na części swej spadku po Hetmanie Ogińskim opisał, wszakże ani w terminie, ani później tey summy, ani bratu żal. Tomaszowi Wawrzeckiemu ni żal. delat. niewypłaciwszy, ani w procencie ani w kapitale, żyć przestał i successorowie zajmąwszy po nim wszelki majątek równie opłaty nieuskuteczniłi, przeto żal. jako successor po swym rodzonym bracie, przymuszonym będąc czynić o to prawem, pożywa obżal. i żąda przysądzenia sumy 3000 ru. sr. z procentem i expensem prawnym, nietylko na schedzie po Hetmanie Ogińskim, ale i na całym po Józefie Wielhorskim majątku w najbliższym terminie a w przypadku nieopłaty, wolnego zajęcia wszelkich dóbr do wytrzymania summy, wskazać się mającey, i tego wszystkiego sądzienia, co w sprawie dowiedzionym będzie. r. 1819 mca 8bra 3 d.

Roku 1819 8bra 3 dnia, Woźny niżej podpisany świadczę, iż tę kopią pozwu z autentyktem zgodną z powodztwa JW. Józefa Wawrzeckiego Jenerala woysk pol. i kawalera c po JW. Salomeę z Dembińskich matkę, Jana Nepomucena syna, Maryannę córkę Hr. Wielhorskich sukcesorow Józefa Wielhorskiego Jenerala woysk pol. z dokładem opieki przed Sąd Ziem. Ptu Braśl. na kadencyą terażnieyszą Sbrową lub po niej idącą wyniesionego do drzwi Sądowych Ziem. Wileń. przybiłem: i o nastąpić mającey rozprawie opowiedziałem. Dat ut supra. Bonawentura Bańcewicz Woźny Ptu Wileń.

Ze takowy pozw może być umieszczonym do druku poświadczam Prezydent Ziem Wileńskich
Urban Jazdowski

3. Excerpt oświadczenia z Protokolu potoczanego Grodzkiego Ptu Wileń., w dacie niżej wyrażoney zapisanego et eorundem pod pieczęcią urzędową Grodzką Ptu Wileń. jest wydan. Roku 1819 miesiąca septembra 30 dnia Przed Aktami Grodzkimi Ptu Wileń. stanąwszy obecnie Adwokat subseliow Wileń. WJP. Stanisław Sidorowicz oświadczenie poniższe apisać do protokolu podał w wyrazach następných pisane: Oświadczenie imieniem JW, Karola Hrabim Przędzieckiego Półkownika woysk Polskich orderow kawalera zanosi się w rzeczy następney: w roku 1817 Hrabim Przędziecki zawarł kontrakt na dostawienie z dóbr swoich zboża żyta beczek 150 z żydami Wölfem i Mowszem Rabinowiczami mieszkańcami Wileńskimi, za jakowym kontraktem w terminis opisanym zboże dostawione i wzięte z obu stron warunki uzupełnione zniszczyły Exystencyą umowy kontraktowey, lecz kontrakt oryginalny pozostał w ręku pomienionych żydow, od których officyalista po dosta-

wieniu zboża odebrać kontraktu lub uczynić należy nadpis na nim zapomniat. Dopiero zaś dowiaduje się Graf Przędziecki, że żydzi w górze wyrażeni zatrzymawszy u siebie kontrakt dawno uskuteczniiony, prezentują po różnych mieyscach zapowiadając, iż jakby mają jeszcze należne do skutków tey umowy zboże, a co większa, jak wieś dochodzi, kontrakt tenże przedstawić jakoby mieli do Komnietey prowiantskiej w Szklowie, do dochodzenia dawno odebranego żyta, z tego więc powodu o zatrzymanie kontraktu JW. Graf. Przędziecki nieraz wymienionych żydow manifestuje, i że za kontraktem takowym zboże w zupełności dostawione oświadczać, ażeby któkolwiek przez układy z temi żydami nieponiosł szkody przez awizacyą publicznie w gazecie Kur. Lit. obwieścić postanowił. U tego oświadczenia podpis w protokule taki, Stanisław Sidorowicz Adwokat subseł. Wileńsk.

Zgodno Józef Bohusz G. P. W. R.

Roku 1819 mca 8bra 2 dnia takowe oświadczenie Redakcyja Wileńska może umieścić do gazety Kur. Lit. Michał Sawicki Prezydent Grodz. Ptu Wileńskiego.

3. W czasie mojej bytności w stolicy St. Petersburgu, wydarzyły się w majątkach moich w gubernii Lit. Wileń. i Kurlandkiej niektóre interressa processowe, wymagające bezzwłocznego dzialania, do ułatwienia więc onych, w roku 1818 wydałem tymczasowey JP. Ignacemu Giniutowi, zarządzającemu mojemu majątkami plenipotencyi jedną w polskim, drugą w rossyjskim, a dwie w niemieckim językach, jakowe plenipotencye z momentem mojego powrotu do kraju cofam, i zanieważne ogłaszam. Działo się w Meyhofie 1819 roku mca augusta 30 dnia.

Theodora Vietinghoff Jen. Leut.

Während meines Aufenthalts zu St. Petersburg erteilte ich 1818 vollmachten dem Herrn Ignatz v. Giniat dem Administrateur meiner Güter im Gouvernement Wilna und Kurland, um die vorkommende Geschäfte zu besorgen und Prozesse zu führen. Eine Vollmacht war geschrieben in der polnischen Sprache, eine in der russischen und zwey in der deutschen, welche ich sämtlich mit dem Augenblicke meiner Zurückkunft wiederrufe und für nichtig erkläre. Meyhof 1819 den 30 August.

Theodora Vietinghoff Gen. Lieuten.

3. Gazetna Expedycya przy Litewskim Pocztamcie uwiadamia JW. WW. Prenumeratorów, którzy Gazetę Codzienną na rok terażnieyszy abonowali, iż gdy pomieniona gazeta w końcu przeszłego miesiąca maja dochodzić ich zaprzestala, zatyż każdy abonent należące sobie po rozrachunku ośm sreb. rubli z Expedycyi gazetney przy pocztamcie Lit. odebrać może. Za iż okazją powtarza się ostrzeżenie dla wszystkich, którzy Gazety i Żurnaly na rok następujący wypisywać zamysłają iż procz jednego Kuryera Lit., na którego potrocznie abonować wolno, prenumerata na wszelkie inne gazety i żurnaly nie inaczej jak na rok cały przyjmowana będzie.

Poprawa omyłki.

W Numerach 207, 212 i 215 Kuryera Lit. w oświadczeniu JO. Xięcia Michała Radziwiłła Wojewody Wileńskiego, puncto sexto, datę rewersu na Kijewicze, zamiast pod rokiem 1814, czytać należy pod rokiem tysiąc osinset czwartym.